

Zidane, a király(i)

SOMOGYI BOTOND

Évek, sőt évtizedek óta nézem a mérkőzéseket. Nem egyet, nem kettőt, hanem sokat. Nagyon sokat. Ennyi év távlatából könyítok is valamit hozzá, így többnyire mindig meg tudtam állapítani, kiből lesz jó játékos, kiből lesz remek edző. És ki az, aki mindig örök reménység marad, vagy ki nem lesz képes eredményeket felmutatni menedzserként. Ez utóbbiak közé soroltam Maradonát, a Milan gólvágóit, Van Bastent és Inzaghit, a brazil Romariót vagy Ronaldót, a sort pedig lehetne folytatni. És néhány éve ide soroltam Zinedine Zidane-t is. Tudtam, hogy őstehetség, tudtam, hogy a pályán csapata számára meghatározó, kiváló képességű játékos volt. De azt nem gondoltam volna, hogy ilyen edző válik belőle. 2006-ban meg is haragudtam rá, nem is kicsit, nem is csak én, amikor a németországi világbajnokság döntőjében lefejelte Materazzit. Csúnya dolog volt, bár nyilván az olasz védő sem volt éppen szent.

Amikor két éve a Real Madrid kispadjáról szezon közben menesztették Rafa Benitezt, és helyére az akkor még edzői képesítés nélkül, komoly menedzseri tapasztalatokkal nem rendelkező Zidane-t nevezték ki, azonnal kijelentettem: a kabil származású francia nem fogja sokat koptatni a királyiak kispadját. És véleményemmel nem voltam egyedül. De úgy látszik, ezúttal tévedtem. Nagyot tévedtem.

Zizou 2006-ban hagyta abba az aktív labdarúgást, és hét évvel később, 2013-ban kezdett neki az edzősködésnek. Egy évig se-

gédedző volt Ancelotti mellett a Realnál, két évig a Real Madrid második csapatánál. És utána jött az, amit ő sem képzelt el legmerészebb pillanataiban: a királyiak elnöke, Florentino Perez a tapasztalatlan tünő franciát ültette a sztárokkal megtűzdelt csapat élére.

Zidane élt a lehetőséggel, új lendületet adott a gárdának, a bajnokságban nagy hajrába kezdett. Ronaldóék végül az utolsó fordulóban lemaradtak a bajnoki címről, azonban a Bajnokok Ligája serleget elhódították. Zizou már első

zelemmel bebizonyította, hogy kiváló szakember. Össze tudja fogni a számos szupersztárból álló csapatot, számos megnyert trófea után kiválóan tudja motiválni a játékosokat. Meg tudja győzni Benzemát, Ronaldót vagy éppen Bale-t, hogy fogadja el, ha éppen lecseréli őket. Mert mindent a csapatért kell tenni, a közös győzelem érdekében. Képes rávenni a százmilliókért vásárolt galaktikusokat arra, hogy ne csak elől villogjanak, hanem ha úgy alakul a mérkőzés, védekezzenek is. És sokszor zseniálisan tud cserélni is.

FOTÓ: REUTERS

Történelmet írt. Vajon marad-e jövőre is a Real Madrid kispadján?

(fél)szézonjában Európa csúcsára vezette a Reált, egyben ő lett a hetedik olyan edző, aki játékosként is nyert BL-t, illetve az első francia edző, aki elhódította a legnagyobb klubtrófeát.

Azóta pedig újra és újra történelmet ír. Két év alatt kétszer sikerült megnyernie a BL-t (a nemzetközi kupa kiírásában első alkalommal), az európai Szuperkupa-t és a Klubvilágbajnokságot. Közben begyűjtött még egy spanyol bajnoki és Szuperkupa címet is. Idén kiesett ugyan a spanyol kupából és a bajnokságban sem remekelt, de a szombati győ-

Zizou persze taktikailag sem vallott szégyent. Mindössze két év alatt legyőzte Allegrit, Guardiolt, Heynckest vagy most hét végén épp a nagy taktikust, Jürgen Kloppot is. És egy újabb rekordot is felállított: vezetésével a Real Madrid zsinórban háromszor nyerte meg a rangosabb európai kupát, a Bajnokok Ligáját. Edzőként ez rajta kívül senkinek sem sikerült.

Ennyit trófea, siker és rekordállítás után most már csak az a kérdés, hogy a király(i) Zidane marad-e a blankók kispadján. Ha pedig marad, képes lesz-e jövőre újra történelmet írni?

Pötyi, Kiwi, Kopasz

PILHÁL GYÖRGY,
MAGYAR IDŐK

Erős idegzetű, sokat megélt szakemberek alkotják a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének úgynevezett naptári bizottságát – mások aligha bírnák el azt az intellektuális túlterhelést, ami szegény munkájával együtt jár. Nehéz pálya. A sok kérelem miatt a testület gyakorlatilag hetente ülésezik,

egy-egy ilyen összejövetelen átlagosan tíz-tizenöt keresztnév-elfogadási kérvényt bírál el, hogy aztán felelősen dönthessen arról, viselheti-e a kiöltött névleleményt az újszülött, avagy felejtse el a kedves szülő a szabadalmaztatásra javasolt marhaságot. (A magyar utónévlista egyébként több mint négyezer nevet tartalmaz. Lenne választék.)

A naptári bizottság nehéz munkáját meghívott néprajzkutatók, nyelvészek, történészek, irodalom- és teológusok is segítik. Még azt is nekik kell megfejteniük – nem vicc! –, hogy a kérvényező szülő fiú vagy leány számára szeretné adni a fölterjesztett ötletét...

Sokszor régi okleveleket, dokumentumokat, történelmi névre hivatkozáskor az Árpád-kori személynévtárat is tanulmányozzák.

Csak üdvözölni lehet az akadémia nyelvzabolázási szándékát, amelynek az a célja, hogy megálljt parancsoljon a különféle bomlott kezdeményezéseknek.

Óriási felelősséggel járó munka ez, elvégre kizárólag ők védhetik meg a csöppségeket attól, hogy valami időtlen keresztnévvel legyenek kénytelenek leélni az életüket, csupán azért, mert elvárásolt szülőjük azt aggatta rájuk. Nemrég például a Csibécske, Pötyi, Kiwi, Felhő, Eső, Kopasz, Betyár, Szamos, Táblácska, Balaton és Cukorka agymenéseket utasította el a felelős bizottság.

Visszaütasított kérelem esetén előfordult már, hogy az illető szülő panaszos levelet írt Orbán Viktor miniszterelnöknek. (Gondolom, a Betyár szülő lehetett vagy a Csibécske...)

Elég a hetes is

KÁDÁR HANGA

Ferenc épp a paradicsomleves maradványait törölgette az arcáról, miután anyuka váratlan, de annál határozottabb nyaklevesének köszönhetően közelebről is szemügyre vehette a tarhonyák állagát. Könny szökött a fiú szemébe, de nem a fájdalomtól, hanem inkább a csalódástól és meglepéstől: nem értette a tasli okát, hiszen csak azt mondta szüleinek, elég neki a hetes is biológiából.

Ferenc hálátlan, pimasz taknyossá vált, akiért a szülők vért izadnak. Apuka már két műszakban dolgozik, hogy a gyerek majd egyetemre mehessen, de aki még túl fiatal, és nem érti, hogy csak jót akarnak neki. – Majd a bokánkat is megcsókolod, fiam, minden pofo- nért – mondogatta rendre az apuka az értetlenül tátogó fiának.

Ferenc aztán szép lassan megtanulta, hogy még butuska és naiv, hogy anyukáék jobban tudják. Hogy minden körülmények között az ő javát szolgálják. Hogy amikor majd felnő, megérti. De Ferenc valamiért tizenkilenc évesen sem értette. Rendre összekeverte a csigolyák nevét, legrosszabb álmaiban életre kelt szinuszoszok nyuvasztgatták az egész osztály előtt. De hallgatott és túrt. Szemei alatt egyre mélyült a fekete barázda, és időnként meghallotta, ahogy a tanárok egymás között a folyosón halkán sóhajtoztak a leadhatatlan mennyiségű, egyetemi szintű tananyag miatt. Kivéreztek szellemileg a diákokat – sutyorogtak vízköves kémcsóket szorongatva –, miért kell tudni a hajszálerek térképéről egy leendő matektanárnak?

De Ferencnek otthon egyre ismételtették, hogy szöfverfejlesztés, gyógyszerészet vagy orvosi. Mert csak ebből lehet megélni. Ez a biztos. Anyukáék csak azt akarják, hogy legalább a gyerekek ne kelljen rozsdás felnival útra kelni, kis börtasakokba alaposan szétosztani a hitvány lejt. – Majd tágas, légkondis, bőrüléses BMW-ben viszel a tengerre, milyen jó lesz! – biztatgatták.

Ferenc közben két sikertelen integrálás és három összetört golyóstoll után kezébe vette a serpenyőt, anyuka fűszerkészletét

és omlettváltozatok kísérletezésébe kezdett. Különös módon a fakanál pörgetése, a fazekak koccanása, az uborka illata megnyugtatta. De anyuka azt mondta, a hagymapucolásból nem lesz német kocsi, és hogy Ferenc ennél többre képes. Ezért a fiú csak ritkán, titokban bódult a konyha gőzébe. Hát mégsem okozhat csalódást a gürcölő apukának. Irigykedve pislogott az amerikai tinisorozatokon, amelyekben külön tantárgy keretében foglalkoznak a diákok érdeklődésének felmérésével: kinek milyen adottságai vannak, kit mi érdekel. Ferencék iskolájára két lámpalázás fizikaszakos hallgató három padot is felgyújtó kísérlete jutott.

Ferenc aztán sírt, izzadt, hányt, de másodjára sikerült a felvételi. Rendszeresen megismételte vizsgáit, hogy államilag támogatott helyét megőrizze. Félkomás lendülettel igyekezett megkülönböztetni a savat a bázistól, két mély alkari sérülés után pedig már nem az egyetemi rendelőbe, hanem a pszichológushoz ment.

Anyuka otthon nem értette, Ferenc miért nem találja helyét a bőrében. – Nem baj, fiam, legalább nem hozol szűgyenbe, hogy tollbamondásból élsz – mondogatta apuka henyelő újságírókat és papokat ócsárolva a bajsza alatt.

Ferenc közben gasztroblogot indított, ahová saját receptjeit töltötte fel. Titokban. Nehogy anyuka megsejtse, hogy a benzolgyűrűből írott dolgozatának minősítése egy új nokedli-tészta receptre ment rá. Anyuka aztán bőszen törölgette szemkörnyékét a ballagásán: őnmaga megvalósult álmát látta fia talárijában, diplomájában. Nem Ferencét. A fiú pedig izzadt tenyérrel szorongatta diplomáját: fogalma sem volt, hogyan tovább. – No hát, ha nincs, menj mesterizni! Még két évig húzhatod a felnőtte választ – bízta egyik csoporttársa.

Ferenc mesterizett. Csakhogy még jobban meggyűlölte a patikák szagát. Apuka készségesen állást is szerzett neki a falu új gyógy-szertárában. Ferenc akkor tette le a fehér köpenyt, amikor Rozi néni reumás lábára véletlenül aranyeres kenőcsöt adott. Köpeny helyett kötényt kötött, kifőzdét nyitott, pszichológusa pedig döbbenten látta, hogy páciense hirtelen megbékélt önmagával. Igaz, anyuka könnyei bőszen szaporították a paradicsomlevest. – Micsoda szűgyen, hát többre is vihette volna! – sóhajtotta.

Ferenc pedig valóban mélységesen szégyellte magát, hogy harminc évébe telt, mire rájött: a régi Daciát és a vonatozást is szereti.

KÉPUNK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

Iskolás korban a gyerekek nem mindig tudják, mik szeretnének lenni